

Strona główna Wczoraj i dziś Pracownicy Nauka Dydaktyka Działalność usługowa Galeria Kontakt	
Rys historyczny Rys historyczny	Rys historyczny
	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Klinika Półożnictwa i Ginekologii w Bytomiu powstała z dniem 5.10.1953 roku na bazie oddziału położniczo-ginekologicznego Szpitala Zespołowego Nr 2 w Bytomiu. Jej pierwszym Kierownikiem był Prof Karol Ryglewicz a jego zastępcą Dr med. Henryk Skalba. Z chwilą powstania kliniki zmniejszono ilość łóżek położniczo-ginekologicznych z 200 do 186, a uzyskane w ten sposób pomieszczenie wykorzystano do celów dydaktycznych. W początkowym okresie klinika liczyła 19 lekarzy, w tym 15 asystentów zatrudnionych przez dyrekcję szpitala i 4 na etatach Akademii Medycznej. W roku 1954 skład osobowy pomocniczych pracowników nauki katedry powiększył się do 2 adiunktów i 7 asystentów. Cały zespół lekarzy zarówno na etacie szpitalnym jak i Akademii Medycznej włączył się do pracy organizacyjnej, naukowej i dydaktycznej kliniki. W związku ze zbliżającym się XII Zjazdem Ginekologów Polskich w Lublinie rozpoczęło szereg prac naukowych, związanych głównie z rozpracowaniem tematu zatruc ciężowych.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Prof Karol Ryglewicz - kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>Prof dr hab Karol Ryglewicz zapoczątkował życie naukowe i kliniki bytomskiej. Był znawcą histopatologii narządu rodnego, był doskonałym położnikiem i ginekologiem-operatorem, autorem cenionego podręcznika ćwiczeń na fantomie. W dniu 22 stycznia 1955 zmarł tragicznie, ulegając wypadkowi kolejowemu.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>Od dnia 24 stycznia 1955 r Rektor Śląskiej Akademii Medycznej powierzył pełnienie obowiązków kierownika Kliniki dr. n. med. Henrykowi i Skalbie a z dniem 01 września 1955 kierownictwo Kliniki objął Prof. dr. n. med. Bronisław Stępowski - uprzedni kierownik Kliniki Półożnictwa i Ginekologii AMw Krakowie. W tym okresie ukończono w wszystkie prace naukowe i przygotowane na XII Zjazd Ginekologów Polskich oraz rozpoczęto kolejne prace naukowe i zgłoszone za Zjazd Ginekologów we Wrocławiu.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Prof. Bronisław Stępowski - kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>Praca dydaktyczna kliniki w tym okresie polegała na prowadzeniu wykładów przez Prof Stępowskiego oraz Jego zastępcę Dr H Skalbę. W latach 1953-1957 przeszkolono łącznie 682 studentów, którzy odbyli 1027 staży. W tych latach egzamin z ginekologii i położnictwa złożyło w Klinice w Bytomiu 1037 studentów. Prócz szkolenia studentów asystenci kliniki prowadzili wykłady i ćwiczenia dla uczennic Państwowej Szkoły Półożnych w Bytomiu.</p> <p>Oprócz zadań dydaktycznych klinika spełniała pierwszorzędną rolę usługową dla ludności Śląska. W latach 1953-1957 leczono ogółem 29.206 chorych. W okresie tym odbyło się w placówce 10.172 porodów. Lekarzami kliniki obsadzono większość Poradni dla kobiet miasta Bytomia i okolicy, co podniosło w artości usługowej i lecznictwa w otwartej. W poradni specjalistycznej wykonano dużą ilość badań cytologicznych, kolposkopowych i endokrynologicznych, przyczyniając się do poprawy zdrowia Śląskich kobiet.</p> <p style="text-align: center;"><i>Budynek Szpitalny przy ulicy Batorego, rok 1930. Obecnie Klinika Półożnictwa i Ginekologii.</i></p> <div style="text-align: center;"> <p>Kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>Prof. Bronisław Stępowski przygotował drugie wydanie podręcznika "Choroby kobiece" w wydrukowanego w roku 1957. Był humanistą, odznaczał się wyjątkowo wysoką kulturą osobistą. Był miłośnikiem znawcą malarstwa, muzyki, starej architektury i literatury.</p> <p>W roku 1963, po przejściu prof. Bronisław a Stępowskiego na emeryturę, kierownikiem kliniki został doc dr hab. Henryk Skalba. Doc H Skalba zmarły na emeryturze w roku 1967 był człowiekiem pracy, nieustraszoną klinicystą, wspaniałym operatorem położnikiem bardzo dobrym wykładowcą i dydaktykiem</p> <div style="text-align: center;"> <p>Doc. Henryk Skalba - kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>W roku 1972 powołano do życia Instytut Ginekologii i Półożnictwa, którego dyrektorem mianowano doc. dr hab. med. Henryka Skalbę. W skład Instytutu wchodziły kliniki w Bytomiu, Zabrze, Katowicach-Ligocie oraz w Tychach. Klinikę w Bytomiu przekształcono w tedy w dwie kliniki: Klin. Ginekologii Zachowawczej (kierownik: doc. dr hab. n. med. Henryk Skalba) i Klinika Patologii Ciąży (kierownik: doc. dr hab. n. med. Adam Cekański).</p> <p style="text-align: center;"><i>Budynek Szpitalny przy ulicy Batorego, początek XX wieku - około roku 1908. Obecnie Klinika Półożnictwa i Ginekologii</i></p> <div style="text-align: center;"> <p>Kliknij aby powiększyć</p> </div> <p>W związku z przejściem doc. dra hab. n. med. Henryka Skalby w 1977 r. na emeryturę, kierownikiem</p>

Kliniki Ginekologii Zachowawczej i dyrektorem Instytutu Ginekologii i Płodnictwa został **doc. dr hab. n. med. Jan Dudkiewicz**.

Zespół lekarski w 1969 roku - kliknij aby powiększyć

W roku 1979, po przejściu doc. dra hab. n. med. Adama Cekańskiego do Kliniki w Tychach, kierownictwo Kliniki Patologii Ciąży objął **prof. dr hab. n. med. Roman Wawryk**. Instytut Ginekologii i Płodnictwa został rozwiązany 1 III 1982. Powołano wówczas I Katedrę Płodnictwa i Ginekologii pod kierownictwem Prof. dra hab. n. med. Romana Wawryka, w której utworzono 3 kliniki:

- Klinikę Płodnictwa (kierownik **prof. dr hab. n. med. Roman Wawryk**),
- Klinikę Ginekologii (kierownik **doc. dr hab. n. med. Jacek Rzempoluch**)
- Klinikę Endokrynologii Ginekologicznej (kierownik **prof. dr hab. n. med. Włodzisław Waronki**).

Prof. Włodzisław Waronki - kliknij aby powiększyć

Po śmierci **prof. dra hab. n. med. Włodzisława Waronkiego** w grudniu 1984 kierownictwo Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej objął z dniem 1 stycznia 1985 **prof. dr hab. n. med. Roman Wawryk**, a **doc. dr hab. n. med. Jacek Rzempoluch** kierownictwo I Kliniki Płodnictwa i Ginekologii w istniejącej jeszcze I Katedrze Płodnictwa i Ginekologii.

*Budynek Szpitalny przy ulicy Batorego, około 1930 roku.
Obecnie w tym budynku mieści się Klinika Płodnictwa i Ginekologii (Blok 5)*

Kliknij aby powiększyć

W dn. 1 X 1990 **prof. dr hab. n. med. Roman Wawryk** przeszedł na emeryturę. W tym samym roku, decyzją rektora SAM, zlikwidowano I Katedrę Płodnictwa i Ginekologii wraz z wchodzącymi w jej skład klinikami i utworzono I Katedrę i Klinikę Płodnictwa i Ginekologii pod kierownictwem **prof. dra hab. n. med. Jacka Rzempolucha**.

Prof. Roman Wawryk - kliknij aby powiększyć

Profesor Roman Wawryk, zmarły na emeryturze w 1999 roku był kierownikiem Kliniki w Bytomiu w latach 1966 - 1985. Był przyjacielem wszystkich ginekologów, pomagał w pracach naukowych i w trudnościach zawodowych, był wybitnym dydaktykiem.

Budynek Szpitalny przy ulicy Batorego około roku 1915

Kliknij aby powiększyć

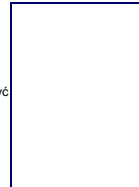
Bazę nowo utworzonej Kliniki w roku 1990 stanowiło 210 łóżek położniczo-ginekologicznych, 85 łóżeczek dla noworodków i 15 łóżeczek w zamkniętym Oddziale Wcześnieńców. Po otwarciu kliniki, ze względu na potrzeby dydaktyczne, liczba łóżek została nieco zmniejszona. Katedra i klinika mieściły się przez wiele lat w budynku nr 6. W przeciwieństwie do imponującej liczby łóżek, wyposażenie dydaktyczne i naukowe było nader skromne. Z biegiem czasu ta sytuacja stopniowo ulegała poprawie. Powstało szereg pracowni. W r. 1989 klinika, ze względu na zły stan techniczny budynku i szkody górnicze, została przeniesiona do budynku nr 5 Miejskiego Szpitala Zespołowego nr 2 w Bytomiu.

od 1989 roku w klinice funkcjonują następujące oddziały: Ginekologii Operacyjnej, Płodniczo-Noworodkowy, Porodowy, Patologii Ciąży, Endokrynologii Ginekologicznej, Wcześnieńców, Ginekologii Zachowawczej, Oddziału czwartą salę operacyjną. Powstały kolejne pracownie: Endoskopowa, Urodynamiczna, Ultrasonograficzna i Rozrodu Wspomagane, wyposażone w nowoczesny sprzęt.

Celem I Katedry i Kliniki Płodnictwa i Ginekologii była i jest działalność naukowa i dydaktyczna świadczona na rzecz Uczelni oraz usługowa dla miasta Bytomia i regionu. Pracownicy kliniki pełnią i pełnią szereg funkcji w instytucjach i towarzystwach naukowych. **Prof. dr hab. n. med. Jacek Rzempoluch** był wieloletnim specjalistą w ośrodku z zakresu położnictwa i ginekologii (w o. katowickiej). W dn. 1 VII 1993 został powołany w skład Krajowego Zespołu Specjalistycznego. W 1994 r. wybrano go na wiceprzewodniczącą Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Był członkiem Senatu SAM. Od 1995 r. przewodził Sekcji Chirurgii Ginekologicznej PTG.

Budynek Szpitalny przy ulicy Batorego około roku 1930.

Kliknij aby powiększyć

Do pionierskich metod w skali krajowej, wypracowanych w I Katedrze i Klinice Płodnictwa i Ginekologii, należy zaliczyć prace nad zastosowaniem ginekologii leczenia laserem. Ponadto klinika podjęła się i wykonała szereg badań oceniających zagrożenia kobiet ciężarnych mieszkających w GOP ze strony środowiska. Wiele w współpracy z Instytutem Onkologii w Gliwicach, ocenia się również skuteczność metody leczenia brachyterapią - źródłami o wysokiej mocy - HDR (High Dose Rate - kobalt, iryd) w połączeniu z operacją radykalną. W klinice opracowano także zasady leczenia niektórych postaci nowotworów złośliwych narządu rodnego (np. pozostawienie jajników u młodych kobiet z inwazyjnym rakiem szyjki macicy, usuwanie węzłów chłonnych miednicy małej u kobiet z rakiem trzonu macicy w II stopniu klinicznego zaawansowania choroby). Metody te mają charakter unikalny w skali kraju. W klinice wykonuje się też rozległe zabiegi operacyjne przy rakach sromu. Opracowano własną metodykę usuwania drogą laparoskopową trzonu lub całej macicy z następowym wydobyciem drogą pochwową. Były to pierwsze zabiegi tego typu przeprowadzone przez krajowy zespół lekarski.

Prof. Jacek Rzempoluch - kliknij aby powiększyć

Wprowadzono również metodykę w wszystkich procedurach rozrodu wspomaganego: GIFT - Gamete intrafallopian transfer (pierwsze dziecko urodzono po zastosowaniu tej techniki 4 I 1993), IVF-ET - in vitro fertilisation - embryo transfer (pierwsze dziecko urodzono po zastosowaniu tej techniki 4 XII 1993), ZIFT - zygote intrafallopian transfer (pierwsze dziecko urodziło się po zastosowaniu tej

techniki 8 V 1995), FROST - pronuclear stage tubal transfer, ICSI - intra cytoplasmic sperm injection. Dwie z nich zostały w prowadzone w Polsce po raz pierwszy (GIFT i ZIFT). W październiku 1985 uzyskano senną ciążę w wyniku zastosowania technik rozrodu wspomaganego.

W 1974 r. Klinika zorganizowała Zjazd Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego w Katowicach, w 1976 r. I Sympozjum Chirurgii Ginekologicznej PTG (również w Katowicach) o tematyce: Chirurgia ginekologiczna, sprawy zakrzepowe w ginekologii i położnictwie oraz metabolizm w chirurgii ginekologicznej. Natomiast tematem sympozjum zorganizowanego w 1986 r. była Endoskopia w ginekologii. Ucział w spotkaniu, poza uczesnikami z Polski, wzięli goście z zagranicy (USA, Francja, RFN). W roku 1988 Klinika zorganizowała Sympozjum "Fowiklenia okooperacyjne w Położnictwie i ginekologii", które odbyło się w Ceszynie. W roku 1999 zmarł nagle wieloletni Kierownik Kliniki **Prof. Jacek Rempeluch**.

Po zakończeniu przewodu habilitacyjnego, kierownikiem Kliniki została **Prof. Anita Olejek**.

Prof. Anita Olejek

W grudniu 2004 klinika pod kierownictwem Prof. Olejek zorganizowała II Interaktywną Konferencję Naukową - Aktualne Problemy Perinatologii i Ginekologii, a w grudniu 2005 - Konferencję "Diagnostyka i leczenie schorzeń sromu".

Przygotowano na podstawie:

1. "Dziesięciolecie Śląskiej Akademii Medycznej", red. Prof. K. Głbiński, Zabrze, 1958.
2. 45 lat Oddziału Śląskiego PTG, Jubileuszowe Sympozjum, 16 października 1999, Planetarium Śląskie - materiały Sympozjum
3. Śląska Akademia Medyczna - Słownik Medycyny i Farmacji Górnego Śląska - tom III
4. Edmund Waszyński "Historia Położnictwa i Ginekologii w Polsce", Volumed, Wrocław 2000
5. Serdecznie dziękuję Panu Profesorowi Adamowi i Cekańskiemu oraz Jego Małżonce Pani Doktor Danucie Cekańskiej za wydatną pomoc w przygotowaniu powyższego tekstu.
6. Reprodukcje pocztówek zamieszczono dzięki uprzejmości Pana Czesława Czerwińskiego, za co serdecznie dziękuję. Fragment Jego bogatej kolekcji można obejrzeć tutaj.
7. Wykorzystano także pocztówki ze zbiorów P. Beaty i Włodzisława Jędrzejewskich (serdeczne podziękowania) oraz zdjęcia kolejnych Kierowników z archiwum Klinicznego.
8. Wśród fotografii znajdują się także 2 zdjęcia pochodzące z książki Pana Profesora Edmunda Waszyńskiego "Historia Ginekologii i Położnictwa w Polsce", Volumed, Wrocław 2000.

Piotr Bodzek
<http://www.bodzek.com/>